

Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu im. nadkom. Józefa Bocheńskiego

<https://www.slaski.strazgraniczna.pl/sm/aktualnosci/5990,STRAZY-GRANICZNEJ.html>
06.05.2025, 12:37

STRAŻY GRANICZNEJ

16 maja mija 21 lat od powołania Straży Granicznej #8211; działającej w strukturach administracji państwowej, formacji o charakterze policyjnym, która po etapach reorganizacji i zmian jest nowoczesną, bardzo dobrze wyposażoną i wyszkoloną służbą ochraniającą zewnętrzną granicę Unii Europejskiej i realizującą na obszarze całego kraju zadania służby migracyjnej. Powołanie w 1991 roku Straży Granicznej było konsekwencją zmian jakie nastąpiły w Polsce i w Europie na przełomie lat 80-tych i 90-tych. Straż Graniczna zastąpiła formację wojskową, zapewniając ochronę granicy, kontrolując ruch graniczny oraz zapewniając bezpieczeństwo i porządek publiczny. Zorganizowano ją w oparciu o sprawdzone wzorce polskich formacji granicznych II RP oraz doświadczenia służb innych krajów. Wraz z kolejnymi zmianami i nowymi zagrożeniami, Straży Granicznej powierzano kolejne, odpowiedzialne zadania wyznaczające kierunek przekształceń i zmieniające jej oblicze. Stopniowo, z formacji typowo granicznej została przekształcona w nowoczesną, bardzo dobrze wyposażoną służbę graniczno-migracyjną działającą na obszarze całego kraju i realizującą wymogi Unii Europejskiej i Układu z Schengen. Przełomowym momentem w funkcjonowaniu Straży Granicznej było włączenie Polski do struktur Unii Europejskiej i przyjęcie odpowiedzialności za ochronę odcinka jej zewnętrznej granicy, a następnie przyłączenie Polski do Strefy Schengen. Wprowadzenie przepisów Schengen spowodowało zasadnicze zmiany w funkcjonowaniu oddziałów SG usytuowanych na granicach wewnętrznych Unii Europejskiej, w tym Śląskiego Oddziału Straży Granicznej. Zarysowała się wyraźna różnica w sposobie realizacji ustawowych zadań, w porównaniu z oddziałami usytuowanymi na granicy zewnętrznej UE. Przyjęto nowe formy i metody działań, wprowadzono szereg modyfikacji zarówno w taktyce działania jak i strukturze organizacyjnej, co wynikało z zaprzestania fizycznej ochrony granicy wewnętrznej, a równocześnie z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa i skutecznej realizacji zadań w warunkach swobodnego przepływu przez granicę osób i towarów. Łatwość przemieszczania się przez granice wewnętrzne Unii Europejskiej, spowodowała konieczność podejmowania w głębi kraju działań mających na celu przeciwdziałanie szeroko pojętej nielegalnej migracji i przestępczości z udziałem cudzoziemców. Z tego względu Straż Graniczna została wyposażona w odpowiednie instrumenty prawne dające możliwość wielotorowych działań wobec cudzoziemców. Dzięki uzyskaniu uprawnień do prowadzenia, oprócz kontroli legalności pobytu cudzoziemców, także kontroli legalności ich pracy i zatrudnienia, Straż Graniczna stała się jedyną służbą w Polsce mogącą w tym obszarze działać samodzielnie i kompleksowo na terenie całego kraju, identyfikując i zwalczając zjawiska nielegalnej migracji i

przestępczości z udziałem cudzoziemców. Wyniki działania Śląskiego Oddziału Straży Granicznej w warunkach Schengen w pełni potwierdzają, że dokonane zmiany oraz umiejętne korzystanie z nowych uprawnień pozwalają na sprawną i skuteczną realizację ustawowych zadań formacji poza obszarem przygranicznym. Czynne działania kontrolne w głębi kraju wsparte analizą ryzyka i prowadzonym rozpoznaniem, żmudna praca wyspecjalizowanych komórek ds. cudzoziemców, współdziałanie z innymi organami państwowymi oraz możliwość korzystania ze zintegrowanych baz danych, umożliwiają efektywnie przeciwdziałać nielegalnej imigracji oraz przestępczości z udziałem cudzoziemców, zwalczać przemyt towarów, zapobiegać wwozowi do Polski materiałów niebezpiecznych i szkodliwych, realizować czynności zlecone, ochraniać szlaki komunikacyjne o znaczeniu międzynarodowym, a także wykonywać zadania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego. Równolegle funkcjonariusze Śląskiego Oddziału Straży Granicznej realizują w porcie lotniczym w Pyrzowicach odpowiedzialne zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa w komunikacji lotniczej oraz prowadzą kontrolę graniczną osób korzystających z połączeń lotniczych poza strefę Schengen.